

at der blev givet en almindelig Regel, saa at Bevillingerne aldeles kunde undgaaes.

Bregendahl: Jeg erindrede ikke, da jeg sidst havde Ordet, at det ikke var Kirkerne, som saadanne Overfud tilflød, men det var mig kun nærværende, hvad ogsaa fremgaaer af den ærede Kultusministers Uttringer, at den private Kirkeier ikke selv kunde tage dette Overfud til Indtægt. Forøvrigt skal jeg være den høitærede Kultusminister erkjendelig for, at dette Spørgsmaal vil blive bragt under nærmere Overveielse, men jeg maa da ogsaa ved denne Overveielse, som navnlig kan antages at ville bestaae i Erklæringer fra Bygningskyndige, bede taget i Betragtning, at der, saaledes som Forholdene stille sig i Provindserne, ikke kan være Spørgsmaal om at sammenligne et godt og forsvarlig udført Blytag med de almindelige Tage, men man maa sammenligne et mindre vel oplagt Blytag med et godt oplagt Steentag, thi vel vil jeg gjerne troe, at Bygningskyndige maae erklære et godt oplagt Blytag for bedre end et vel oplagt Steentag, men naar man i Reglen ikke i Provindserne kan vente at faae Blytage vel oplagte, saa er det Spørgsmaalet, om man ikke er bedre tjent med at tage det godt oplagte Steentag fremfor det mindre godt oplagte Blytag.

A. Sage: Der har hos de forskjellige Finantsudvalg viist sig en stadig Bestræbelse efter at formaae Regjeringen til at sælge de Eiendomme, der tilhøre det Offentlige, og som det ikke stricte taget var nødvendigt at beholde. Finantsudvalget har atter iaar, som man vil see af Betænkningen under Nr. 8, anbefalet Salget af de Hovedgaard og Skove, der ligge under Sorø Academie, og af de Kirker, som ligge under Universitetet og Communitetet. Vi ere gaaede ud fra, at det er det Offentliges Viemed, paa den simpleste Maade at faae den størst mulige Indtægt af de Activer, der ligge derunder. Den største Indtægt troer jeg man vil faae ved at sælge, og det er utvivlsomt ogsaa den simpleste Maade, thi vi kunne ikke vente, at vore Ministre skulle være Forstænd, Landmænd, Bygningskyndige o. s. v., og de maae altsaa stole paa Andre, de maae

have et betydeligt Forvalteri, meget betydeligere og kostbarere end de Private. Man kan kan heller ikke antage, at de ere istand til at faae saa meget ud af Eiendommene, som private Mænd, der selv have Tilfyn dermed, og vi ville altsaa ved Salget af sliche Eiendomme undgaae meget betydelige Administrationsomkostninger, en meget betydelig Tilvært paa vor Pensionsliste og et meget betydeligt og besværligt Arbejde for vore Ministre. Det er den ene Side af Sagen, den anden er den, at vi ville faae en meget større Indtægt. Naar man vil erindre, at f. Ex. Sorø Skove omtrent i Gjennemsnit forrente 80 Rd. pr. Tde. Land, saa troer jeg, at Enhver, der kjender disse Eiendomme og de nuværende Værdier, ikke vil antage det for at være overdrevent, naar jeg siger, at det kun er den halve Værdi, som paa den Maade repræsenteres. Det samme gjælder mere eller mindre om alle andre sliche Eiendomme, der ligge under Staten, og ved at sælge vil man altsaa formere det Offentliges Capital meget betydeligt, ligesom man tillige indirecte vil gavne Statskassen ved Hjælp af de Omsætninger, der maae finde Sted, naar sliche store Eiendomme blive gjorte til mindre og komme i private Mænds Hænder, da de jo i saa Fald jevnlig ville skifte Eier. Naar man indvender, at man ikke kan overlade de større Statskove i private Mænds Hænder, saa formener jeg, at vi, forsaavidt det ansees nødvendigt, maae kunne sørge for, at de virkelig conserveres som Skove; det har man jo Love for, og ere de ikke tilstrækkelige, saa kan man vedtage nye. Dersom man frygter for, at Kirkerne skulle forfalde eller passes slet, saa paaستاer jeg, at at det er en ugrundet Frygt; jeg er overbevist om, at saa at sige samtlige Menigheder i Landet, naar de bleve Eiere af deres Kirker, netop ville sørge for at holde dem vel vedlige. Der kan naturligviis gives enkelte Undtagelser, og jeg formoder, at der ogsaa er Undtagelser hvor Staten eier Kirkerne, men i det Hele er jeg overbevist om, at Kirkerne paa ingen Maade vilde lide ved at gaae over i Menighedernes Hænder (Sols), og de Exempler, vi have havt i de sidste Par Aar, tale ogsaa for, at Ingen betaler sliche Eiendomme bedre end netop Menighederne. Jeg skal erindre om